רבא סבר לה כר' יונתן. דאמר אחד אחד משמע ומתרץ דרשא דקראי כרבי יונתן למידרש כי הני מתני' דלעיל: דתניא, ותניא אידך' לא גרסינן אלא קראי קא נקיט והא דמפיק בהא דרבא וקראי אור תורה וקא נקיט קראי איפכא לאו דוקא להגיה בספרים דסברי דהא מתני' קמייתא כרבי יאשיה והיא מתרץ אביי ובתרייתא כר' יונתן והיא תירץ רבא ולא היא דכל כמה דנקטיה לאו לקראי בין כסדר בין הפוך בין לר' יאשיה בין לר' יונתן חדא דרשא היא למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה ותרוייהו מתני' מתרץ אביי כר' יאשיה ורבא כר' יונתן: **איפוך אנא.** לומר שבשעת שבירה פוטרתו ולא בשעת שאילה: **שכן חייב באונסין.** על אותה שעה מתחייב הוא: **שכן חייב במזונותיה.** ע"י: **רב אשי אמר.** מקרא גופיה משמע דאשעת שאלה קפיד דמעם רעהו משמע לא רעהו עצמו נשאל לו ועלה מסיק קרא אלם ישלם אלמא אשעת שאלה קפידא קא: **אי לאו הכי.** דהדור ופריש מילתא מכי לא הוה מצינו למילף מעם רעהו ולא רעהו עצמו דאיכא למימר אורחיה דקרא למישתעי הכי ול"ש בבעלים ול"ש בלא בעלים חייב והשתא דגלי סיפא דבבעלים פטור ואחד מיניהו קאי פטור ולא על חבירתה ילפינן מינה גילוי מילתא דאשעת שאלה קפיד: **שאלה לרבעה.** הוא עצמו: **מהו.** מחייב באונסיה או לא: **לירעות.** שיהא נראה עשיר חשוב ולא יתפסו בעלי בתים ידיהן ממנו להקיפו באמנה ובאשראי: **הנאה מינה.** שהנה בבהמה עצמה: **שאל כ' פרות וכו'.** אמ"ל פתות מפרוטה לאו כלום הוא: **שאל מן האשה.** פרה שהיא של שניהן: **שותפין ששאלו.** לחרוש בה קרקע של שותפות: **ונשאל.** הבעלים: **לאחד מהן.** למלאכתו שאינה של שותפות: **כולו שואל בעינן.** שיהא הבעל נשאל לכל שואל פרתו: **שאל מן האשה.** פרה של גרסי מלוג: **ונשאל לו בעלה.** למלאכתו: **אשה ששאלה.** לחרוש קרקע מלוג ונשאלו הבעלים לבעל למלאכת עצמו: **קנין פירות.** שהבעל אוכל פירות מלוג בקנין הגוף דמי והוה ליה בעלים שואל ונשאל כאילו קרקע ופרה שלו: **אשאל לי.** בשבילי: **המוכר שדהו לפירות.** שיאכל לוקח פירותיה ב' ג' שנים ואחר זמן החזיר לבעלים, מביא בטוריס וקורא "ארמי אובד אבי" וכל הפרשה (דברים כו) וקורא אני בו הנה הבאתי [את] ראשית פרי האדמה אשר נתתה לי "קנין פירות בקנין הגוף: **לאפוטרופוס.** נמלה היה הולך למדינת הים ומינה אפוטרופא על נכסיו לזון אשתו וכניו: **עבד דלאו בר מצוה לא.** ושליחות נפקא לן (נעיל דף עח:) "מלאתם" - גם אתם" לרבות שלוחכם דבעינן דומיא דמשלח שיהיו דיניו טהגים בו ואין אין דין שואל (ג)(נוהג בו) וגם משאיל שאין לו כלום בלא רבו: שואל

ממונא דמיתהני מיניה. פירוש שמשתמש בו: **ממונא** בעינן והאיכא. פי' דממונא בעינן שישאיל לו והאיכא ולית ליה נמי הנאה מיניה: **ונשאל** לו אחד מהן. תימה מאי קמיבעיא ליה דכיון דאם נשאלו לו כל הבעלים פטור מהכל השתא יפטר מחציו כדאמרי' במרובה (ב"ק דף עח:) המשה בקר אפי' חמשה חלקי בקר וי"ל דהתם סברא הוא שישלם לפי מה שנגנב אבל שאילה בבעלים אין סברא לפטור והוי כחדוש ואין לך בו אלא חדושו: **שאל** מן האשה. תימה דמה כח יש לאשה להשאיל בנכסי מלוג שהפירות לבעל ולבעל יש לו כח להשאיל בלא רשותה והיא אינה יכולה להשאיל כלל (ד)ואמאי נקט שאל מהאשה ויש לומר דאין הבעל יכול להשאיל או למכור פירות נכסי מלוג בלא רשותה כדאמר רבא בהאשה שנפלו (כתובות דף פ:) משום לווחא דביתא אי נמי ה"ק שאל מן האיש נכסי מלוג שהן של אשה מהו:

בעל פלוגתיה דר' יוחנן וריש לקיש. לא בעי למימר פלוגתא דתנאי היא דאיפלגו גבי המוכר עבדו ע"מ שישמשנו עד ל' יום אי ראשון הוי בדין יום או יומים או שני "דאיכא מ"ד (ב"ק דף ה.) דפליגי דמר דריש תחתיו ומר דריש כספו אי נמי אפי' למ"ד התם בקנין הגוף דמי הייט משום שמשייר המוכר לעצמו פירות, בעין יפה אבל בעלמא לא: **שליח** פלוגתא דר' יונתן ור' יאשיה דתניא כו'. וא"ת היכי מדמה שאילה בבעלים לנדרים דהא שם דרשא איכא לרבי יאשיה דלא הוי שליח כמותו דבעלמא לא פליגי וי"ל דטעמא דרבי יאשיה התם משום דכתיב תרי זימני אישה אישה יקימנו ואישה יפרנו ומשום שלוחו ה"נ כתיב בעליו תרי זימני אי נמי משום דלשון בעליו ואישה משמע ליה הוא דוקא ולא שלוחו: אמר

(ה) גמ' ומתרץ נקטאי כרבי יונתן אם כן ל"ל ותיבת דתניא נמחק: (ב) שם ונשאל בעלה עמה אשה: (ג) רש"י ד"ה עבד וכו' לאין דין שואל וגם משאיל מוכנים בו שאין לו: (ד) תוס' ד"ה שאל וכו' ואמאי נקט. נ"ב אינם מאי ואפי' אמ"ל דיש כח לאשה כמו לבעל אמאי נקט שאל מן האשה ולא נקט שאל מן הבעל:

רבא סבר לה כרבי יונתן ומתרץ לקראי כרבי יונתן (ה)(דתני) "אם בעליו עמו לא ישלם" משמע דאיתיה בתרוייהו ומשמע נמי דכי איתיה בחדא וליתיה בחדא כתיב "בעליו אין עמו שלם ישלם" משמע דליתיה בתרוייהו ומשמע נמי דכי איתיה בחדא וליתיה בחדא חייב, לומר לך היה עמו בשעת שאלה, אין צריך להיות עמו בשעת שבורה ומתה, היה עמו בשעת שבורה ומתה צריך להיות עמו בשעת שאלה, איפוך אנא? מסתברא שאלה עדיפא משום דקא מייתי לה לרשותיה אדרבה שבורה - ומתה עדיפא שכן חייב באונס? אי לא שאלה, שבורה ומתה מאי עביד, ואי לאו שבורה ומתה, שאלה מאי עביד? אפילו הכי שאלה עדיפא "שכן חייב במזונותיה רב אשי אמר קרא "וכי ישאל איש מעם רעהו" ולא רעהו עמו "שלם ישלם" הא רעהו עמו פטור, אי הכי "בעליו אין עמו, ואם בעליו עמו" למה לי? אי לאו הנך הוה אמינא האי = אורחיה דקרא הוא בעי רמי בר חמא שאלה לרבעה מהו: כדשיילי אינשי בעינן ולהכי לא שייל אינשי אר"ל טעמא מאי משום הנאה והאי נמי הא איכא הנאה שאלה לירעות בה מהו: ממונא בעינן והאיכא אר"ל ממונא דאית ליה הנאה מינה בעינן וליכא שאלה לעשות בה פרות מפרוטה מהו: ממונא בעינן ואיכא אר"ל כל פרות מפרוטה לא כלום היא שאל שתי פרות לעשות בהן פרוטה מהו: מי אמרינן 'ויל בתר שואל ומשאיל' ואיכא אר"ל 'ויל בתר פרות' וכל חדא וחדא ליכא ממונא שאל משותפין ונשאל לו אחד מהן מהו: כולו בעליו בעינן והא ליכא אר"ל מההוא פלגא דידיה מיהא מיפטר, שותפין ששאלו ונשאל לאחד מהן מהו: כולו שואל בעינן וליכא אר"ל בההיא פלגא דשייל מיהת מיפטר שאל מהאשה ונשאל בעלה אשה ששאלה ונשאל לבעל מהו: קנין פירות בקנין גוף דמי או לא? אמר ליה רבינא לרב אשי: האומר לשלוחו צא והשאל לי עם פרתי מהו: בעליו ממש בעינא וליכא אר"ל שלוחו של אדם כמותו ואיכא אר"ל רב אחא בריה דרב אויא לרב אשי: בעל - פלוגתא דר' יוחנן ור"ל דאיתמר שליח - פלוגתא דר' יונתן ור' יאשיה: בעל - פלוגתא דר' יוחנן ור"ל דאיתמר המוכר שדהו לחבירו לפירות ר' יוחנן אומר מביא וקורא ריש לקיש אומר מביא ואינו קורא ר' יוחנן אומר מביא וקורא קנין פירות בקנין הגוף דמי וריש לקיש אומר מביא ואינו קורא קנין פירות לאו בקנין הגוף דמי, שליח - פלוגתא דר' יונתן ור' יאשיה: דתניא האומר לאפוטרופוס כל נדרים שתהא אשתי נודרת מכאן עד שאבא ממקום פלוני הפר לה, והפיר לה, יכול יהו מופרין? ל"ל אישה יקימנו ואישה יפרנו דברי ר' יאשיה ר' יונתן אומר מצינו בכל מקום ששלוחו של אדם כמותו ואל רב עיליש לרבא האומר לעבדו צא והשאל עם פרתי מהו: תלבעי למ"ד שלוחו של אדם כמותו תלבעי למאן דאמר שלוחו של אדם אינו כמותו - תלבעי למ"ד שלוחו של אדם כמותו הני מילי שליח דבר מצוה הוא אבל עבד דלאו בר מצוה לא אר"ל אפי' למ"ד אין שלוחו של אדם כמותו ה"מ שליח אבל עבד יד עבד כיד רבו דמיא? אמר ליה מסתברא יד עבד כיד רבו דמיא בעי רמי בר חמא בעל בנכסי אשתו שואל

(ה) גמ' ומתרץ נקטאי כרבי יונתן אם כן ל"ל ותיבת דתניא נמחק: (ב) שם ונשאל בעלה עמה אשה: (ג) רש"י ד"ה עבד וכו' לאין דין שואל וגם משאיל מוכנים בו שאין לו: (ד) תוס' ד"ה שאל וכו' ואמאי נקט. נ"ב אינם מאי ואפי' אמ"ל דיש כח לאשה כמו לבעל אמאי נקט שאל מן האשה ולא נקט שאל מן הבעל:

[שבת קלט: וש"נ] [כתובות נד: וש"נ] [ב"מ מז: ש"נ קלו:] [נדרים עב: מיר יב:] [לקמן נט.]